

[Teichert.]

dom, hvis han på denne måde kan forbedre sine muligheder.

Inden for socialdemokratiet er vi meget tilfreds med forslaget om den industrielle udnyttelse af landbrugsarealer. Det betyder større offentlig kontrol med selskabers og institutioners erhvervelse af landbrugsejendomme, end der hidtil har været mulighed for, da disse uhindret kunne erhverve ejendomme til visse i loven nærmere angivne formål. Ingen kan være interesseret i, at fabrikanter og andre erhvervsdrivende får større arealer til rådighed, end en hensigtsmæssig udnyttelse betinger. Det er helt rigtigt og forsvarligt, at landbrugsministeriet får mulighed for at vurdere behovet for virksomheden.

Jeg påskønner den højtærede landbrugsministers udtalelse om, at han også fremover ønsker at gøre brug af den sagkundskab, de landbrugskyndige medlemmer af statens jordlovsudvalg er i besiddelse af; der har også længe nok været tale om landbrugsnavn eller jordbrugsnavn som noget, der skulle være bedre end det apparat, vi har i forvejen, og som man ikke har i de lande, hvorfra man har hentet ideen om disse nye navn.

Forslaget til lov om ændringer i lov om landbrugsejendomme er vel nok det af forslagene, der vil blive stærkest kommenteret i vide kredse af landbruget på grund af det hensyn, der vises kapitalstærke landbrugere, der har erhvervet sig eller ønsker at komme i besiddelse af flere landejendomme og drive dem sammen; begrundelsen for lovforslaget er den derved skabte større mulighed for udnyttelse af mekaniseringen og dermed en bedre rentabilitet.

Når man ikke kan komme uden om dette lovforslag, er der efter min mening dog det gode ved det, at det stærkt understreges, at det er en midlertidig foranstaltning for foreløbig 8 år, og at ejendommenes bygninger skal vedligeholdes og være bekvemt beliggende for samdriften. Efter forløbet af de 8 år ønsker landbrugsministeren bemyndigelse til at afgøre, om samdriftsforholdet kan fortsættes. Dette er en fornuftig formulering, fordi ingen i dag kan vide, hvilken driftsform der er den helt rigtige. Et andet gode er, at man ved dette lovforslag får

de frie jorder, der nu er vurderet sammen til ejendoms- og grundværdi, men ikke omfattes af landbrugspligten, inddraget under landbrugsforpligtelsen, således at man ikke uden videre frit kan disponere efter for-godtbefindende. Der foreligger adskillige eksempler på, at unge mennesker, der køber en landbrugsejendom, stilles over for den kendsgerning, at sælgeren beholder de frie jorder for sin egen mund uden nævneværdigt nedslag i prisen. Derfor kan mit parti også tiltræde dette lovforslag.

Der ligger store muligheder i forslaget til lov om ændringer i lov om oprettelse og supplering af mindre landbrug m. m. — stats-husmandsloven —. Når samfundet skal have gavn af den tilsigtede virkning af de forskellige fremsatte lovforslag, er det nødvendigt med den foreslåede udvidelse af statens jordlovsudvalg med repræsentanter for ministeriet for kulturelle anliggender, for handelsministeriet og for matrikeldirektoratet. Det er fornødent at have den snævre kontakt, når afgørelser skal træffes på de forskellige områder.

Den væsentligste ændring ligger i forslaget om, at staten har forkøbsret til en fast ejendom, når det skønnes af betydning for det offentlige at råde over ejendommen til forskellige formål. Disse formål er så vidtspændende og så nødvendige, at jeg ikke kan tænke mig, at nogen landmand eller andre vil modsætte sig denne ordning, når der tages hensyn til de dispensationsmuligheder og undtagelsesbestemmelser, der ligger i lovforslaget, hvorved de hidtil gældende regler for familieoverdragelse slet ikke berøres. Og forkøbsretten kan ikke betragtes som nogen gene for sælgeren, da der skal foreligge en reel handel, som staten kan gå ind i. Jeg er helt enig med den højtærede landbrugsminister i den bestemmelse, der siger, at vilkår i dokumenter vedrørende erhvervelse af fast ejendom, som har til hensigt at søge statens forkøbsret omgået, kan tilside-sættes, når forkøbsretten gøres gældende. I adskillige tilfælde har vi i statens jordlovsudvalg af netop denne grund måttet give afkald på forkøbsretten.

Det er også en fordel, at fristen for afgørelsen af, hvorvidt staten træder ind i handelen, der hidtil har været 14 dage, nu foreslås forlænget til 4 uger fra den dag